

گزارش یک

عکس: GettyImages

شطرنج دیگر مخاطب عام ندارد

شانس، جایگزین تفکر

پویان امیری

صدای تاس‌ریختن و هیاهوی بعدش، اولین صدایی است که از میزهای شطرنج درون پارک‌ها به گوش می‌رسد. قرار بود این میزها، میزبان بازی فکری و استراتژیک شطرنج باشد اما حالا تبدیل به جایگاهی برای بازی تخته‌نرد شده است. در گوشه‌وکنار دیده می‌شود که دو نفر هم در همان میزها در حال بازی شطرنج هستند، در کنارشان هیچ بیننده‌ای نیست و خودشان هم گاهی حواسشان به بازی نیست؛ حتی بعضی وقت‌ها یادشان می‌رود نوبت بازی کدام‌یکی از آنهاست. چنین منازری در پارک‌های تهران عادی است؛ در پارک کوچکی در خیابان ۱۶ متری‌دوم در شرق تهران، بعدازظهرها همیشه می‌توان مردان مسن زیادی را دید که دور دو میز شطرنج جمع شده‌اند، نیمکت‌های پارک را هم دور میزها آورده‌اند و نشست‌اند. بساط چای و سیگار به راه است و همه به کسانی که بازی می‌کنند، مشاوره می‌دهند. ساعت پنج عصر یک روز غیر تعطیل است؛ با جلوتر رفتن، می‌توان دید که بازی پر از مخاطب، شطرنج نیست بلکه همه نظاره‌گر بازی شانس‌ی تخته‌نرد هستند. البته کنار تر یک مرد مسن و یک مرد میانسال، بساط مهرهای شطرنج را پهن کرده‌اند اما بیشتر حواسشان به بازی کنار دستی است؛ انگار که تا نوبت به بازی تخته‌نردشان برسد، اجبارا سر گرمی شطرنج را پذیرفته‌اند.

بعد از فتوی امام‌خمینی(ره) در مورد آزاد بودن شطرنج در اواخر دهه ۶۰، به‌یکباره فوج علاقه‌مندان بود که به این ورزش پرداختند و

خرید صفحه و مهرهای شطرنج در سبد خیلی از خانواده‌های ایرانی دیده شد و بعد از مدتی مجله و کتاب‌های شطرنج هم روانه بازار شدند تا بعد از سال‌ها دوباره به یک ورزش محبوب در بین ایرانی‌ها تبدیل شود. اما این علاقه‌مندی میان خانواده‌های بیش از یک‌دهه دوام نیاورد و سر گرمی‌های دیگر، جایگزین این بازی فکری شدند؛ محبوبیتی که به نظر نمی‌رسید، به این زودی فروکش کند.

در همان‌زمان که شطرنج سر گرمی اول خانواده‌های ایرانی بود، بسیاری از کودکان مشتاقانه به این ورزش پرداختند و با تشکیل فدراسیون شطرنج به‌صورت حرفه‌ای به این ورزش روی آوردند و در میان آنها شطرنج‌پازان بزرگی با به عرصه گذاشتند که به استادهای بزرگ شطرنج تبدیل شدند؛ استادهایی که بسیاری از آنها هنوز هم بعضی‌وقت‌ها که از کنار این میزها می‌گذشتند، با شطرنج‌پازان آماتور بازی می‌کردند. حالا شرایط به‌گونه‌ای شده است که آنها نیز از کم‌شدن علاقه‌مندان به شطرنج در پارک‌ها ناراضی هستند.

بسیاری از کارشناسان تفریحات معتقدند که بعد از جنگ ایران و عراق، نبود سرگرمی‌های متنوع، یکی از عوامل رشد و توسعه سریع شطرنج در میان خانواده‌های ایرانی بود. اما بعد از مدتی که بازی‌های رایانه‌ای، ماهواره و کانال‌های تلویزیونی توسعه پیدا کرد، هرروز شطرنج با اقبال کمتری مواجه شده. کمتر جمع خانوادگی یا دوستانه‌ای بود که دوتفر شطرنج بازی نکنند و عده‌ای هم به‌عنوان تماشاگر این بازی فکری، دور آنها جمع نشوند، اما کم‌کم بازی‌های دیگر از جمله تخته‌نرد که احتیاج زیادی به فکر کردن ندارد و بسیاری از خانواده‌ها بدون شرط‌بندی آن را بازی می‌کنند، جای شطرنج را

جدول ۱۸۶۳

افقی:

۱- نویسنده‌ای که بیشتر به خاطر خلق نخستین و معروف‌ترین ترجمه رباعیات خیام به زبان انگلیسی شناخته می‌شود ۲- گیاه تاجرپزی- تکیه کلام درویش- از حواریون عیسی(ع) ۳- جادو- سودمندی و اثر بخشی ۴- گیاه رنگرزی- نامشخص و نامعلوم- چه کسی؟ ۵- خاک صنعتی- چوب خوشبو- شیوه‌عمل یک جاندار در وضع یا موردی عین- ملعون کربلا که سر از تن امام‌حسین(ع) جدا کرد ۶- پایتخت بنگلادش- درنگ و سستی در کار- رودی بین سوریه و اردن ۷- قایق کوچک چوبی که با پارو حرکت می‌کند- عاجز- اتحادیه حمل‌ونقل هوایی بین‌المللی ۸- آب منجمد- سید- نزدیکی- از خواهران برونته ۹- پرسش- اعطا شده از سوسی خداوند- روش ۱۰- نظم و سامان دادن- واحد پول کشورمان- اهل هرات ۱۱- نیست- خواست و میل- از شخصیت‌های کارتون- باران اندک ۱۲- راه شاعرانه- مقاوم در برابر شعله یا حرارت- از بیماران بنی اسرائیل ۱۳- به دست آوردن چیزی- از فلاسفه یونان باستان ملقب به «معلم اول» ۱۴- شهری در استان همدان- بستانکار- گاو مقدس تبتی‌ها ۱۵- حداقل فرض

عمودی:

۱- راتو ترسان- فیلمی به‌کارگردانی «کینگ ویدور» کارگردان آمریکایی فیلم‌هایی چون «سه احمق عاقل» و «دوشل در آفتاب» ۲- حرارت- پیر- فلز سرخ‌رنگ ۳- فراوان- اندک- ماده بیهوشی قدیم- ابراز ۴- حمام بخار- نالسیونال- دستکش قوشچیان ۵- بیخ ریواس- ساز چوپان- شهری در جزیره کرس فرانسه ۶- عاقل-

گزارش

کلاس‌های شطرنج فدراسیون و مسابقاتی که در سراسر ایران برگزار می‌شود، نشان می‌دهد بعضی‌ها هنوز هم این ورزش فکری را با علاقه دنبال می‌کنند.

یکی از مراکزی که می‌توان فهمید شطرنج چه جایگاهی در بین مردم دارد، انتشاراتی‌ها هستند که کتاب‌های شطرنج را منتشر می‌کنند. یکی از این انتشارات در خیابان انقلاب است. در انتشارات «فرزین» علاقه‌مندان به شطرنج با علاقه در حال جست‌وجو در بین کتاب‌ها هستند تا تازه‌ترین کتاب‌های نوشته‌شده یا ترجمه‌شده را پیدا کنند.

شاید از نظر تعداد، علاقه‌مندان شطرنج، اندکی کم شده باشد اما افرادی که با علاقه‌مندی و تخصصی این ورزش فکری را دنبال می‌کنند، در سطح بسیار بالایی هستند

یکی از مشتریان داخل فروشگاه فرزین معتقد است که هرچند کتاب‌های شطرنج همچنان پرفروش است اما مجلات تخصصی شطرنج دیگر مانند گذشته مخاطب ندارد

گزارشگر «شرق» در همه جای ایران باشید

سؤزه‌ها و گزارش‌های خود را برای ما به ایمیل sharghline@sharghdaily.irبفرستید یا به شماره ۰۴۶۹۹۳۰۰۰ پیامک بزنید یا با ۸۸۶۴۰۲۶۰ تماس بگیرید.

«شرق» با کمک شما خواندنی‌تر می‌شود.

گزارش دو

عزت‌الله انتظامی در کنار دکتر معالجش

دیداری با عزت‌الله انتظامی هنگام بستری‌شدن به‌دلیل آلودگی هوای تهران

نفس‌های به‌شمار هفتاده

رضا حسینمردی

در هر صورت، پس از مشورت با خانواده انتظامی، او ممنوع‌الملاقات می‌شود تا شرایط جسمی‌اش کمی بهبود یابد.

بر اساس آخرین مقاله‌ای که در روزنار انجمن قلب آمریکا مربوط به نوامبر ۲۰۱۳ منتشر شده است، آلودگی هوا، ذرات معلق و تمامی آلاینده‌های موجود در هوا به‌طور قطع موجب بالا رفتن فشارخون، اختلالات ریتم و ضربان قلب، حملات قلبی و سایر مشکلات می‌شود. این عوارض علاوه بر مخاطرات عروق قلب و مغز و سکنه‌هاست که همه موارد ذکرشده در ارتباط با یکدیگر هستند.

مردم خوب می‌دانند که در شرایط آلودگی نباید از منزل خارج شوند و بیماران نیز بهتر این نکته را می‌دانند، اما مساله بسیار مهم‌تر و عمیق‌تر است. ماجرا مانند چند دهه پیش هنگام رخدادی است که در انگلستان به‌وقوع پیوست که پیامد آن مرگ حدود چهارهزارنفر در مدت چهارسال به علت آلودگی هوا بود. آلایندهبودن صنایع در انگلیس به‌خصوص کارخانجات نساجی در یورکشایر و بیرمنگام و آلودگی‌های لندن، موجب این فاجعه مهم شده بود. ولی خوشبختانه در آن زمان با مدیریت و اتخاذ تصمیمات جدی، دولت آن کشور توانست جلوی تکرار و ادامه فاجعه را بگیرد.

در هر حال، اینجا در ایران، دکتر «خوین» در پایان ملاقات با «عزت سینمای ایران» اظهار امیدواری کرد با تصمیم‌گیری‌ای جدی و رعایت آن از سوی هومطنان، از ادامه آلودگی هوا بکاهد و از ابتلای مردم به بیماری‌های قلبی و ریوی به‌طور جدی پیشگیری کنند.

دکتر «امیرحسین نصیری» فوق‌تخصص ریه و پزشک معالج عزت‌الله انتظامی، در همان روزهای که در ایران نبود، در پاسخ به ایمیل خبرنگار «شرق» درباره وضعیت سلامتی ایشان می‌گوید: «استاد انتظامی چند وقتی است که از نظر سلامتی حساس هستند و مشکلات کوچکی پیدا کرده‌اند که تحت‌نظر برادرم دکتر امیراحمد نصیری، فوق‌تخصص کلیه و فشارخون، قرار دارند. به‌تازگی دوبار پشت‌سرمه‌م در بیمارستان فرماینه بستری شده‌اند؛ بار دوم به علت مشکلات تنفسی است که بنده دستور داده‌ام جهت رفاه حالشان ممنوع‌الملاقات باشند و به حمدالله خیلی بهتر شده‌اند.» او در ادامه می‌گوید: «در مورد مشکلات سلامتی استاد نمی‌توانم زیاد صحبت کنم؛ فقط می‌شود گفت که ایشان از نظر تنفسی تحت‌نظر من هستند که هرماه در بازگشت از فرانسه به ایران برای ویزیت بیماران خاص، استاد انتظامی را نیز معاینه و به ایشان رسیدگی می‌کنم. ما برای ایشان دستگاهی تهیه کرده‌ایم که شب‌ها مشکل آپنه خواب ایشان را حل کرده است و خوشبختانه در طول روز بسیار سرحال و شاداب شده‌اند.» دکتر نصیری می‌گوید: «نیاز است که ایشان استراحت کنند و از آلودگی و شلوغی دور باشند می‌توانیم همه دوستان‌داران ایشان را خاطرجمع کنیم که حال عمومی استاد رو به بهبود است. ما همیشه کنار استاد هستیم و از آنجا که با استاد شوخی داریم، می‌توانیم بگوییم که به قول خودشان، قرار است تا ۱۳۰ سالگی انشاءالله همراه ایشان باشیم.»

عزت‌الله انتظامی ۸۹سال سن دارد و در بیش از ۵۰ فیلم سینمایی و ۷۰ نمایش و نمایش تلویزیونی بازی کرده است. او می‌گوید: «کترها به من گفتند که پس از مرخص شدن از بیمارستان، نباید در تهران بمانی و باید حتما به شمال بروی.»

سودوکو سخت ۵۱۵

قانون‌های حل جدول سودوکو:

۱- در هر سطر و ستون باید اعداد یک تا ۹ نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود.

۲- در هر مربع ۳×۳ اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود.

سودوکو ۸۶۶

سودوکو Sudoku یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عدد‌های بی تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.

حل سودوکو سخت

۵	۳	۱	۷	۴	۸	۶	۲	۹
۸	۷	۴	۵	۱	۳	۶	۷	۲
۱	۷	۴	۵	۳	۶	۲	۸	۹
۱	۴	۸	۳	۷	۲	۶	۵	۹
۷	۴	۵	۱	۸	۶	۳	۲	۹
۱	۷	۴	۵	۳	۶	۲	۸	۹
۳	۱	۷	۴	۵	۲	۶	۸	۹
۸	۷	۴	۵	۱	۳	۶	۲	۹
۵	۳	۱	۷	۴	۸	۶	۲	۹

حل سودوکو ۸۶۵

۷	۹	۱	۸	۵	۴	۳	۶	۲
۸	۲	۴	۱	۶	۳	۹	۵	۷
۶	۵	۳	۲	۹	۷	۸	۴	۱
۵	۱	۸	۳	۴	۶	۲	۷	۹
۴	۷	۲	۹	۱	۵	۳	۸	۶
۳	۱	۷	۴	۵	۲	۶	۸	۹
۱	۸	۵	۴	۳	۹	۷	۲	۶
۲	۴	۹	۶	۱	۵	۳	۸	۷
۳	۶	۷	۵	۸	۲	۱	۹	۴

جدول ۱۸۶۲

۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱	۴	۳	۱	۲	۵	۸	۷	۶	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴
۲	۵	۸	۷	۶	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱	۲	۳	۴
۳	۶	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
۴	۷	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸
۵	۸	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹
۶	۹	۱۲	۱۳	۱۴	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰
۷	۱۰	۱۳	۱۴	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱
۸	۱۱	۱۴	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲
۹	۱۲	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳
۱۰	۱۳	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴
۱۱	۱۴	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱۲	۱	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶
۱۳	۲	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷
۱۴	۳	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸
۱۵	۴	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹
۱۶	۵	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰
۱۷	۶	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱
۱۸	۷	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲
۱۹	۸	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳
۲۰	۹	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴
۲۱	۱۰	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵
۲۲	۱۱	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶
۲۳	۱۲	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷
۲۴	۱۳	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸
۲۵	۱۴	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹
۲۶	۱۵	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰
۲۷	۱۶	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱
۲۸	۱۷	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۳۲
۲۹	۱۸	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۳۲	۳۳
۳۰	۱۹	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۳۲	۳۳	۳۴
۳۱	۲۰	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵
۳۲	۲۱	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶
۳۳	۲۲	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶	۳۷
۳۴	۲۳	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸
۳۵	۲۴	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸	۳۹
۳۶	۲۵	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸	۳۹	۴۰
۳۷	۲۶	۲۹	۳۰	۳۱	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸	۳۹	۴۰	۴۱
۳۸	۲۷	۳۰	۳۱	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸	۳۹	۴۰	۴۱	۴۲
۳۹	۲۸	۳۱	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸	۳۹	۴۰	۴۱	۴۲	۴۳
۴۰	۲۹	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸	۳۹	۴۰	۴۱	۴۲	۴۳	۴۴
۴۱	۳۰	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸	۳۹	۴۰	۴۱	۴۲	۴۳	۴۴	۴۵
۴۲	۳۱	۳۴	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸	۳۹	۴۰	۴۱	۴۲	۴۳	۴۴	۴۵	۴۶
۴۳	۳۲	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸	۳۹	۴۰	۴۱	۴۲	۴۳	۴۴	۴۵	۴۶	۴۷
۴۴	۳۳	۳۶	۳۷	۳۸	۳۹	۴۰	۴۱	۴۲	۴۳	۴۴	۴۵	۴۶	۴۷	۴۸
۴۵	۳۴	۳۷	۳۸	۳۹	۴۰	۴۱	۴۲	۴۳	۴۴	۴۵	۴۶	۴۷	۴۸	۴۹